

[Johs. Christiansen.]

bemærkninger tilsige vort partis medarbejde ud fra ønsket om at få forslaget gennemført, såsnart som det er muligt.

Karl M. Andersen: Formålet med dette lovforslag er at lette straffede personer muligheden for at vende tilbage til og tilpasse sig samfundet.

Vi må erkende, at fortabelsen af det, man kalder de borgerlige rettigheder, skaber urimelige hindringer for straffede personer for efter udstået straf at klare sig ved hæderligt arbejde i samfundet. Det er vanskeligt for personer, der uden at have begået straffbare handlinger er slået ud, at begynde forfra, men det er endnu vanskeligere for personer, der er slået ud på grund af straffbare handlinger og har været fængslet, at begynde forfra. Når hertil kommer, at de straffede er frataget de borgerlige rettigheder, har samfundet på forhånd lagt så store hindringer i vejen for sådanne personer, at håbet om at klare sig ved hæderligt arbejde nærmest er frataget svage karakterer, og kun meget faste karakterer kan håbe at overvinde de vanskeligheder, de straffede møder, når de forlader fængslet.

Tab af borgerlige rettigheder gør det derfor svært for straffede personer efter udstået straf at skabe sig en eksistens, og det er denne kendsgerning, der er motivet for den foreslåede ændring af reglerne om fortabelse af rettigheder som følge af straf.

Jeg kan anerkende, at lovforslaget forlader et princip, som hidtil har spillet en væsentlig rolle, og går over til at give mere plads for et fornuftigt skøn, hvor der lægges afgørende vægt på en moralsk bedømmelse af den straffede.

Man foreslår at indføre det princip, at straffbart forhold ikke medfører tab af borgerlige rettigheder. Men den, der er dømt for straffbart forhold, kan udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Spørgsmålet om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelsen af den i § 78, stk. 2, omhandlede virksomhed, må af den, der har modtaget afslag om autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed indbringes for den landsret, i hvis kreds andrageren har bopæl.

Det bliver herefter en skønssag, hvorvidt det udviste forhold begrunder en nærliggende eller fjernere liggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, og uden at nære tvivl om, at landsretten altid vil finde den

rette grænse, ønsker jeg dette spørgsmål nærmere drøftet i et udvalg.

Den højtærede justitsminister sagde i sin fremsættelsestale, at formålet er at beskytte samfundet ved at forebygge ny kriminalitet, og at samfundet derfor bliver bedst beskyttet, hvis så mange som muligt går forbedrede ud af fængslet, forlader fængslet bedre til at klare sig i samfundet, end da de påbegyndte strafafsoningen.

Jeg tror ikke, at fængselsophold kan forbedre nogen. Ingen kan forbedre en løgnagtig person, og et fængselsophold kan ikke forbedre en forbrydernatur. Men fornuftige mennesker kan bekæmpe deres egne svagheder og derigennem forbedre sig selv. Jeg tror ikke, at fængselsophold er en støtte for sådanne mennesker i kampen mod egne svagheder. Jeg tror heller ikke, sådanne mennesker forlader fængslet bedre egnede til at klare sig i samfundet, end da de påbegyndte strafafsoningen.

Jeg kunne derfor ønske, at betingede domme og bøder blev anvendt i mere udstrakt grad. Når man har erkendt, at fortabelse af de borgerlige rettigheder skaber urimelige hindringer for straffede personer for at klare sig i samfundet, når de forlader fængslet, må man også erkende, at selve fængselsopholdet øger disse hindringer.

Målet for vor lovgivning er, at borgerne skal leve fredeligt sammen. Derfor opstiller lovene bestemte krav og forbud, som borgerne må rette sig efter, og fastsætter bøder og straffe for ikke at opfylde disse krav eller for overtrædelse af forbudene.

Vi er i retsforbundet tilhængere af, at disse krav og forbud er så få, så enkle og klare som muligt. Vi mener, disse krav kan sammenfattes i tre punkter:

Borgerne skal holde, hvad de lover, betale, hvad de skylder, og erstatte den skade, de forvolder andre.

Mere behøver samfundet ikke at kræve af borgerne. Når disse krav er opfyldt, burde fængselsstraf være overflødig. For den, der har krænket disse krav og erstattet den skade, han har forvoldt, vil et fængselsophold skabe unødigt hindring for at begynde forfra på en retlinet færd.

Vi har et frisk eksempel herpå fra det praktiske liv. En pressefotograf har overfor en eller anden økonomisk vanskelighed tabt hovedet i den afgørende situation og gjort forsøg på assurancesvig. Han har tilstået og erstattet den skade, han har forvoldt, men er samtidig idømt seks måneders fængsel.

Er der nogen ærede medlemmer, der tror, at denne mand forlader fængslet bedre egnet til at klare sig i samfundet, end før han